

Скачко А.А.

здобувач освіти;

Красовська Л.В.

викладач методики навчання технологічної освітньої галузі,

Коростишівський педагогічний фаховий коледж

імені І.Я. Франка

Житомирської обласної ради

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Предмети технічної освіти мають велике значення для формування особистості учнів, розвитку не тільки творчих здібностей, а й талантів, наукового розуміння світу.

Швидке розповсюдження інформації визначає основні завдання, що стоять перед сучасною освітою. А новітні інформаційні технології надають необмежений простір можливостей для удосконалення освітнього процесу та всієї системи освіти.

Технологічне навчання має забезпечити підготовку учнів до свідомого, самостійного і вільного вибору професії та виду трудової діяльності в різних галузях виробництва; дати учням базові знання з основ виробництва, сучасної техніки, технологій, процесів управління ними, основних груп професій та вимоги до них; залучати учнів до основних видів проектно-технологічних робіт; формувати навички вирішення творчих і практичних завдань.

Мультимедіа є однією з найефективніших форм організації навчання, в якій ефективно реалізується поєднання та зміцнення мислення з метою пошуку найбільш ефективних методів навчання та засобів, що відповідають його цілям та змісту. За допомогою мультимедіа [1, с. 298] можна ефективно реалізувати інтеграцію педагогічної науки та практики, а також зберегти цілісність та безперервність освітнього процесу.

Використання інформаційних технологій для підготовки та проведення занять, створення навчального матеріалу допоможуть:

- підвищити ефективність технологічного навчання (покращити засвоєння навчальних матеріалів);
- формувати практичну спрямованість знань учнів;
- поліпшити позитивне ставлення до трудового навчання, технологій та інших предметів, що вивчаються в школі, покращити інформаційну культуру учнів та розвивати їх пізнавальну та творчу діяльність;
- зменшити час на вирішення стандартних завдань.

Застосування інноваційних технологій на уроках технологічної освітньої галузі створює сприятливі умови для вдосконалення та активізації інтелектуальної діяльності здобувачів освіти, формування творчої активності та інтелектуального розвитку. З одного боку, учням потрібно підготуватися до вибору своєї майбутньої професії, а з іншого – їм потрібно ефективно та швидко сприймати та обробляти інформацію, а також успішно відображати та використовувати в повсякденному житті.

Технології повинні бути повноцінними: вони мають бути засобом, за допомогою якого учні полегшують процес формування нових компетентностей.

Окрім поняття «інновація» у навчанні, термін «інноваційне навчання» – спрямований на розвиток здібностей учнів щодо спільної діяльності в нових ситуаціях. Інноваційне навчання, на відміну від традиційного, спрямоване на розвиток особистості учня.

Інформаційні технології забезпечують інтерактивне навчання, що допомагає врахувати індивідуальні особливості у процесі формування творчих здібностей. Інтерактивне навчання створює позитивну атмосферу співпраці та ефективної взаємодії. У міру просування навчання учня комп'ютер аналізує його відповіді та використовує дані для визначення подальшої відповідної особистої діяльності. Наприклад, надання супровідної інформації

для полегшення розуміння матеріалу, детальнішого розгляду теми або можливості її повторення.

Інтерактивне навчання передбачає моделювання різних ситуацій, застосування ігрової діяльності та проблемного навчання [2, с. 78].

В умовах інтерактивного навчання є можливість організувати диференційоване навчання, котре максимально враховує умови формування творчих здібностей учнів. Адже, «Творчість – це спеціальна людська діяльність, яка поєднує в собі значення як іманентної властивості людини, такі ознаки її як способу існування, дійсності й виявляється у примноженні матеріальних і духовних цінностей, створюваних новими авторськими системами. Творчість є чинником і передумовою свободи людини» [3, с. 142].

Під час підготовки до таких уроків учитель повинен розробити інтерактивні завдання, за допомогою ресурсів мережі Інтернет, виконання яких допоможе учням більш ефективно опанувати навчальний матеріал. Учень і вчитель є рівноправними учасниками освітнього процесу.

Інформаційно-комп'ютерні технології – це технології, що реалізують у дидактичних системах комп'ютерного навчання на основі діалогу «людина-машина» за допомогою різноманітних навчальних програм (тренінгових, контролюючих, інформаційних) [4, с. 73].

Можливість використання ІКТ як інструменту в процесі трудової технологічної підготовки та використання програмного забезпечення, такого як електронні підручники та посібники, мультимедійні енциклопедії, дають можливість учням отримати велику кількість нової інформації, яка насправді не реалізується в традиційному вигляді (на папері). Це допомагає виховати в учнів здатність відчувати і знаходити проблеми, а розв'язання проблем є однією з важливих характеристик творчої особистості. Тому учням слід подавати навчальні матеріали, які є суперечливими, і

розкривати різні погляди, методи, що потребують альтернативних рішень тощо.

Використовуючи комп'ютер, мультимедійні засоби, можна демонструвати й аналізувати прийоми виконання технологічних операцій, їх послідовність; спостерігати за процесом зміни об'єкту, побудувати креслення. Завдяки комп'ютерним технологіям у процесі технологічного навчання суттєво відбувається розвиток уваги, спостережливості та інших характеристик, які дуже важливі для творчої людини. Уроки, на яких використовують інноваційні технології, особливо подобаються учням, оскільки вони відповідають їхнім бажанням і перетворюють навчання на цікавий пізнавальний процес.

На таких уроках формується впевненість молодих людей у власній значущості, вважаючи, що в усіх життєвих ситуаціях одна людина може з цим впоратися.

Мультимедійні засоби надають нові можливості для організації освітнього процесу вчителів та виявлення і розвитку творчих здібностей учнів, а також допомагають формувати самостійність у навчальній діяльності.

Шанси використання мультимедійних інструментів для організації самостійного вивчення матеріалу, без сумнівів, набагато вищі за традиційні, оскільки вони забезпечують полісенсорне сприйняття: зору, слуху та органів чуття, а таке поєднання подачі матеріалу сприяє мобілізації активності учнів, стимулює їх мисленнєву діяльність та інтерес до навчання. Довільна увага перетворюється у мимовільну, розвиваються всі види пам'яті і, таким чином, створюються належні умови для творчого розвитку уяви, що спонукає кожного учня, незалежно від його індивідуальних нахилів, до раціонального пошуку найоптимальніших кроків для самостійного оволодіння матеріалом.

Отже, застосування інноваційних технологій є систематичним, довготривалим та багатогранним процесом навчання учнів. Він передбачає напружену, організовану та систематичну

розумову діяльність учнів та їх внутрішню мотивацію. А власний досвід доводить, що методичне та правильне застосування інноваційних технологій на уроках розширює спектр основних засобів навчання та виховання учнів та сприяє розвитку їхніх інноваційних здібностей.

Зрештою, формування поля мотивації в учня означає розвиток у нього набору цінностей та розкриття особистого сенсу навчання через усвідомлення визначення його місця в житті.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене і виправлене Рівне : Волинські береги, 2011. 522 с.

2. Ярошинська О.О. Дидактика: [навчально-методичний посібник]. Умань : РВЦ «Софія», 2007. 192 с.

3. Гагин Ю.А. Концептуальный словарь – справочник по педагогической акмеологии. Учебное пособие. СПб., 2000. 222 с.

4. Химинець В.В., Кірик М.Ю. Інновації в початковій школі. Тернопіль : Мандрівець, 2009. 312 с.

Чорноус О.В.

кандидат педагогічних наук,

старший науковий співробітник,

Інститут педагогіки

Національної академії педагогічних наук України

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГІМНАЗІЇ

У концепції Нової української школи, у законі «Про освіту» одним з головних пріоритетів зазначено формування в учнів та водночас і у вчителів навичок та компетенцій критичного